

Zlata maša.

Le poglej jo, ljubeznivi čitateljček, to podobo, kako je lepa! Kdo neki je ta mož sivih las in velih lic? — Pa saj poznaš, kaj nè, to častitljivo lice? Kako bi ga ne, saj je naš sveti Oče, papež Leon (Lev) XIII., poglavar katoliške cerkve, katere udje smo! Koliko lepega si vže slišal o papeži od gospoda kateheta, koliko koristnega si se vže učil v katekizmu o katoliškej cerkvi!

Ravno zadnji dan lanskega leta (1887) pa je slavil naš ljubljeni poglavar katoliške cerkve, namestnik Kristusov, posebno slavnost, kakeršna je le malokomu dana na tej zemlji. Praznoval je slavnost, katere se je veselil, veselí se in se bode veselil ves katoliški svet; praznoval je slavnost, katere se je udeleževalo in se je udeležuje na milijone in milijone krščanov, na starem in novem svetu, osobno in v duhu. — Kaka je neki ta slavnost, mladi čitatelj? — Imenitna je, nekaj posebnega je. Kot dober kristjan jo vže veš, kaj ne? Saj si tako pridno molil v cerkvi in prosil Jezuška v jaslicah, da varuje našega Očeta, da ga ohrani in

potrdi v vsem dobrem, da bode še nadalje in še dolgo tako modro vodil verne ovčice, kakor je je vodil do sedaj.

Na Silvestrov dan tisoč osemsto in sedeminosemdesetega leta je preteklo ravno petdeset let, kar je daroval naš sedanji papež Leon XIII. svojo prvo sveto mašo. Ako pa je duhovnik opravljal vže 50 let nekrvavo daritev nove zaveze, pravimo, da ima **zlato mašo**. In zlato mašo je imel omenjeni dan tudi naš sveti Oče.

Ako doživé roditelji 50 let svojega zakona, kako sočutje! Ako učitelj goduje petdesetletnico svojega učiteljevanja, kako zanimanje! Ako slavi župnik svojo zlato mašo, kako veselje! — Na Silvestrov dan pa je praznoval Oče vseh vernikov, poglavar katoliške cerkve, petdesetletnico svojega zakóna s katoliško cerkvijo, petdesetletnico svojega učiteljevanja v vinogradu Gospodovem — svojo zlato mašo. Kako sočutje, kako zanimanje, kako veselje mora polniti v takih trenutkih naša mlada srca! S pesnikom vzkliknimo:

Zlate poroke — Očetov dan,
 Praznik najčiščega zemlje zakóna.
 Vsem naj zaori nam vsklik glasán:
 Živio Oče! — Bog živi Leona! (Ivan Krek.)

Pravo imé našega papeža se glasi: Joahim Peči (Pecci). Luč sveta je zagledal 1810. l. v mesteci Karpinetu ob jugu večnega Rima. Z osmimi leti se gre šolat v Viterbo in po smrti svoje matere v Rim, koder dovrši svoje nauke. Leto po očetovej smrti, 1837. l., prejme zakrament sv. mašnega posvečevanja. Še tisto leto ga imenuje papež za svojega poslanca, osem let pozneje pa za škofa v Peružiji. Po tridesetletnem vladikovanji ga izvoli rajni papež za ključarja rimske cerkve in 1878. l. mu je sledil na papeškej stolici.

Takó je dosegel Joahim Peči najvišjo čast in mesto na zemlji — krono papeško (v 3. dan marca meseca) kot Leon, trinajsti tega imena. Mnogo je storil za svojih mladih let, mnogo kot poslanec, kot škof, kot ključar papežev. Še kot deček je mnogo molil v domačej kapelici in kazal svoje radodarno srcé. Kot učenec in dijak se je odlikoval v učenji, da so pisali njegovo imé v zlato knjigo. Koliko zavozlanih vprašanj je rešil kot poslanec, koliko dobrega je storil kot škof, koliko spretnost je pokazal kot ključar papežev! A najlepše odséva njegova delavnost, njegova modrost in svetost na veličastnem prestolu papeškem! Kmalu bode razgrnila povestnica deset let pred naše oči, kar je začel voditi častitljivi starček čredo Gospodovo. In kako jo vodi! Vidi se mu, da ga prešinja modrost, kakeršna prija le krmarju Kristusove ladije; vidi se mu, da ga podpira milost božja. Kot učenjak pošilja mej svet svoje okrožnice*), v katerih temeljito izpodbija krive nauke in krepko dviga krščanska načela, neustrašeno kaže na pogubonosne nazore brezverstva in krasno slika plodonosno bogoljubno življenje. Kot državnik kliče mir in spravo narodom in vladarjem, poteza se za svoje ovčice in umno razmotava zapletena vprašanja, da se mu klanjajo celó sovražniki in neverniki. Kot Oče skrbi po roditeljski za svoje otroke, da se utrjuje kraljestvo božje, ustanavlja nove škofije, in širi vera Kristusova, oživlja nove misijone. Prijatelj je molitvi, oznanivši

*) Okrožnice (encyclicae) so pisma, v katerih naznanja papež škofom svoje želje in ukaze.

trikrat sveto leto, dvignivši pobožnost rožnega venca; prijatelj je lepim umetnostim, prijatelj časnikarstvu, prijatelj radodarnosti in skromnosti. — Tak in tolik je duh Leonov!

In kaj je papež Leon XIII. nam Slovanom? — Tisoč let se je vže izlilo v morje preteklosti, kar smo bili Slovani toliko obdarovani od papeške stolice, kolikor pod modrim žezlom Leona XIII. Še deset let ni, kar so položili tiaro*) na glavo Joahimu Peči-ju, vender nam je naklonil vže toliko očetovske ljubezni, toliko posebnih milostij. — Leta 1880. nam je poklonil znamenito okrožnico o sv. Cirilu in Metodiji, slovanskih apostolih, v katerej razodeva na diven način svoje sočutje, ljubezen in skrb do slovanskih narodov in zapoveduje, da se praznik sv. Cirila in Metodija praznuje po vsem katoliškem svetu. — Ravno takó je zapovedal češčenje sv. Jozafata, poljskega škofa in mučenca, po vsem vernem svetu. — V Rimu je dal sezidati in okusno okrasiti na svoje troške v cerkvi sv. Klementa dragoceno kapelico na čast in spomin sv. Cirila in Metodija. — Zedinjenim Rusom v Galiciji je preskrbel previdne voditelje in ustanovil škofijo v Krakovu. — V Bosni in Hercegovini je ustanovil tri nove škofije z nadškofijo v Sarajevem. — Bolgarom je naklonil dve novi škofiji in nadškofijo v Carjem gradu. — Katoličanom v Črnej gori je ustanovil škofijo barsko in jim dovolil slovansko bogomolje, t. j. da smejo službo božjo opravljati v starem slovenskem jeziku, kakor jo opravljajo do sedemdeset milijonov drugih Slovanov — nezedinjenih z rimsko-katoliško cerkvijo.

Poglej, mladi čitatelj, takó ljubi naš ljubljeni Leon XIII. slovanske narode, takó odlikuje nas Slovane! — Zato pa so se mu Slovani tudi hvaležne skazali, ko so romali 1883. l. v Rim, poklonit in zahvalit se mu za tolik velikodušen dar, kolik je okrožnica „veliko opravilo“ o sv. Cirilu in Metodiji. Zato so poslali preteklo leto radi lepe darove papežu na spomin petdesetletnice njegovega mašništva, zato bodo romali zopet letos v „večno mesto,“ pokazat ljubezen in udanost do svojega dušnega Očeta.

Kronanci in maziljenci, duhovniki in neduhovniki, gospod in kmet, bogatec in ubožec, romajo pred vrhovnega cerkvenega poglavarja; cesarstva in kraljestva, škofije in župnije, mesta in vasi pošiljajo svoje darove namestniku božjemu na zemlji. — In ti, mali čitatelj? . . . Kaj nè, v Rim ne pojdeš, ker je predaleč. Kaj nè, darov tjà ne pošlješ, ker jih nimaš. Kaj torej?

V duhu se veseli, veseli se tega dne, ko je praznoval sveti Oče svojo zlato mašo! Iz dna sreča mu zaželi, da živi in deluje in vlada še mnogo let! Goreče prosi nebeškega Očeta, da mu ohrani zdravje in veselje! Moli zánj, da nam še dolgo sveti ta **luč z nebá.**

B.

— * —

P o z i m i .

rabiči vedó,
Kde hrane dobó;
Naj iščo samí,
Kder prav se jim zdi!

Seničič pa trôp
Ne vé za naš strôp:
Zató pa jim mí
Trosímo jedí!

*) Tiara = papeževa kapa.